

ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIETII: O NECESITATE SAU O OBLIGAȚIE?

LIFELONG LEARNING: A NECESSITY OR AN OBLIGATION?

CZU: 657:005.963(478)

DOI: <https://doi.org/10.53486/isc2023.18>

CARAMAN Stela,

asistent universitar, Academia de Studii Economice din Moldova, caraman@ase.md

ORCID ID: [0000-0003-1523-7126](https://orcid.org/0000-0003-1523-7126)

Abstract. *In the 21st century, we all need to be lifelong learners. We need to continually keep our skills sharp and up to date so that we have an edge in all we do. Of course, we all have a natural desire to learn for adapting to change, enriching and fulfilling our lives. This review article is an attempt to present the main advantages which follow lifelong learning.*

In this article the author considers with questions development of a system of continuous education, describes the status and future prospects taking into account the trends in education. Lifelong learning should be a process of conscious continuous learning that goes throughout life and directed towards providing both the individual needs and that of the relevant community. In order to stimulate learning and to establish a learning society, one has to define the fundamental elements relevant to it.

Keywords: Lifelong learning, education, skills, knowledge, abilities

JEL Classification: I20, I23

Introducere. Învățarea pe parcursul vieții are o importanță vitală atât pentru oameni, cât și pentru societățile moderne. Pentru oameni, învățarea pe tot parcursul vieții este cheia nu numai pentru asigurarea capacității de angajare continuă, ci și pentru bunăstarea personală și împlinirea de sine. Pentru societate, învățarea pe tot parcursul vieții poate fi un factor important în găsirea de soluții la provocări insolubile, cum ar fi inegalitatea, sărăcia, bolile, conflictele, populismul, intoleranța, schimbările climatice și degradarea mediului.

Conținut. Provocările economice și sociale actuale au determinat necesitatea dezvoltării unei noi direcții a educației - cea de *Învățare pe tot parcursul vieții* și conștientizarea faptului că educația nu se finalizează cu obținerea unei diplome sau a unui loc de muncă, învățarea continuă fiind o condiție necesară pentru adaptarea la cerințele profesionale, economice, sociale, informaționale și tehnologice mereu în schimbare.

Conform art. 123, al. (1) al *Codului Educației al Republicii Moldova*, învățarea pe tot parcursul vieții include activitățile de învățare realizate de o persoană pe parcursul vieții, în scopul formării sau dezvoltării competențelor din perspectivă personală, civică, socială și profesională [1].

Componentele învățării pe tot parcursul vieții sunt redate în Figura 1.

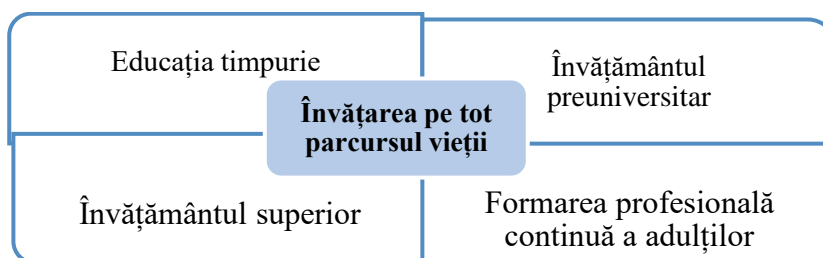

Figura 1. Componentele învățării pe tot parcursul vieții

Sursa: Elaborat de autor în baza Codului Educației al RM [1]

Învățarea pe tot parcursul vieții se realizează prin învățare formală, nonformală și informală.

COLOCVIU ȘTIINȚIFIC CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ
În memoriam Profesorului Viorel ȚURCANU, ediția II, 17 noiembrie 2023
Învățământul superior contabil: provocări și soluții
Teze

În mod tradițional, educația este concentrată pe învățarea formală. Învățarea pe tot parcursul vieții se focusează pe învățarea nonformală și informală, ceea ce reprezintă o schimbare de paradigmă în modul în care oamenii gândesc despre educație și învățare.

Învățarea pe tot parcursul vieții îmbunătățește cunoștințele, abilitățile și competențele unei persoane, care au ca rezultat o performanță mai bună în activitatea desfășurată de către acesta, iar conținutul acestora este redat în figura 2.

cunoștințe	abilități	competențe
• capacitatea de a înțelege informații	• capacitatea de a desfășura o activitate	• cunoștințe și abilități care asigură capacitatea de atingere a obiectivelor

Figura 2. Conținutul cunoștințelor, abilităților și competențelor

Sursa: Elaborat de autor

Trebuie de menționat, că Parlamentul European și Consiliul UE a adoptat *Recomandarea privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții din 22 mai 2018* [4], care recomandă „furnizarea de competențe-cheie pentru toți ca parte a strategiilor lor de învățare pe tot parcursul vieții”. Iar, *Cadrul european de referință al competențelor-cheie pentru educație și formare pe parcursul întregii vieți* [3] a definit competențele de care fiecare cetățean are nevoie pentru dezvoltarea personală, pentru ocuparea unui loc de muncă, pentru incluziune socială și cetățenie activă

Astfel, în economiile moderne bazate pe cunoaștere, se vor solicita lucrătorii calificați, cu un portofoliu impresionant de cunoștințe, abilități și competențe, iar aici îi va ajuta învățarea pe tot parcursul vieții. În acest context, putem menționa cele mai mari beneficii ale învățării pe tot parcursul vieții, cum ar fi:

- 1) adaptarea la schimbare. O persoană de-a lungul vieții va ține pasul cu noutățile, rămânând la curent și conștient de schimbările din domenii, precum tehnologie, economie, politică și altele. Oamenii care învață pe tot parcursul vieții caută oportunități de a îmbrățișa noile tehnologii;
- 2) creșterea carierei și avansarea profesională. Șanse mai mari de promovare la locurile de muncă vor avea angajații care sunt cei mai versați și educați în domeniile lor de muncă;
- 3) stimularea creativității și inovației. Învățarea continuă stimulează gândirea creativă și inovația. Profesionalistul care continuă să învețe este mai predispus să vină cu idei noi și să găsească soluții inovatoare la problemele complexe;
- 4) satisfacția personală și dezvoltarea personală. Oamenii pentru care învățarea continuă devine o prioritate, vor avea parte de o viață activă și plină de sens;
- 5) întărește economia. Cu cât oamenii dezvoltă mai multe abilități, cunoștințe și competențe, cu atât mai puternică devine economia. O economie mai puternică înseamnă că cetățenii beneficiază de șansa de a câștiga mai mult, de a trăi mai bine și de a contribui la economia țării.

Învățarea pe tot parcursul vieții a devenit o prioritate și în politicile educaționale ale Republicii Moldova, datorită rolului și importanței ce îi revine în dezvoltarea economico-socială și în dezvoltarea personală a fiecărui cetățean, precum și a beneficiilor ce le oferă.

Astfel, obiectivul nr. 7 al *Strategiei de dezvoltare "Educația 2030"* prevede asigurarea oportunităților de învățare și educație pentru toți cetățenii pe tot parcursul vieții în context formal, nonformal și informal [2].

Printre direcțiile prioritare prevăzute pentru realizarea acestui obiectiv se enumeră:

COLOCVIU ȘTIINȚIFIC CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ
În memoriam Profesorului Viorel ȚURCANU, ediția II, 17 noiembrie 2023
Învățământul superior contabil: provocări și soluții
Teze

- extinderea și consolidarea procesului de validare a competențelor profesionale dobândite de către adulți în contexte de educație nonformală și informală din perspectiva asigurării integrării acestora pe piața muncii și reintegrării migranților moldoveni în viața socială și economică a țării;
- valorificarea surselor de educație informală (mass-media, asociații profesionale, pe interese) în vederea dezvoltării tinerilor și adulților;
- diversificarea mecanismelor de finanțare a sistemului de învățare și educație a adulților în context formal și nonformal;
- învățarea și educația adulților din perspectiva formării competențelor digitale și a valorificării tehnologiilor informaționale [2].

Concluzii. Învățarea pe tot parcursul vieții nu mai e un lux, ci o condiție necesară pentru adaptarea la cerințele profesionale, sociale, economice și informaționale mereu în schimbare. Ea pune în valoare toate formele de învățare: formală, nonformală și informală.

Într-o societate bazată pe cunoaștere, învățarea pe tot parcursul vieții este o necesitate imperativă pentru forța de muncă. Într-adevăr, complexitatea cu care evoluează societățile actuale necesită facilități de transfer continuu de cunoștințe. Învățarea pe tot parcursul vieții contribuie la oferirea de soluții sau, cel puțin, de răspunsuri la noile probleme cu care se va confrunta societatea viitorului. Creșterea rapidă a cunoștințelor tehnologice și științifice; apariția roboticii și a inteligenței artificiale în toate domeniile societății, înlocuind o mare parte din forța de muncă; vârsta de pensionare mai mare și o pondere mai mare a persoanelor în vârstă care muncesc, toate necesită o actualizare continuă a nivelului de cunoștințe al forței de muncă.

Educația pe tot parcursul vieții a devenit din ce în ce mai înțeleasă ca obligația persoanei de a se educa pe tot parcursul vieții lui, sau mai degrabă ca responsabilitate personală a individului pentru dezvoltarea sa personală. Învățarea pe tot parcursul vieții nu mai este, așadar, o chestiune de liberă alegere a individului, ci este o necesitate. Dacă cineva dorește să supraviețuiască pe piața muncii într-o perioadă de schimbări sociale, economice și tehnologice rapide, trebuie să-și adapteze constant cunoștințele și abilitățile la cerințele imprevizibile ale pieței muncii.

Referințe bibliografice.

1. Codul Educației al Republicii Moldova, COD Nr. 15 din 17-07-2014. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138940&lang=ro#;
2. Strategia de dezvoltare „Educația 2030” și a Programului de implementarea acesteia pentru anii 2023-2025 aprobată prin HG Nr. 114 din 07-03-2023. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136600&lang=ro;
3. Cadrul european de referință al competențelor-cheie pentru educație și formare pe parcursul întregii vieți. Disponibil: <https://mec.gov.md/ro/content/cadrul-european-de-referinta-al-competentelor-cheie-pentru-educatie-si-formare-pe-parcursul>;
4. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32006H0962>;
5. КОСЯКОВ Д. Роль непрерывного образования и преемственность, как его основа. Disponibil: <https://zaochnik.com/spravochnik/pedagogika/obrazovatelnaia-sistema-rossii/rol-nepreryvnogo-obrazovaniia-i-preemstvennost/>